

Előzetesen a tájékoztatóhoz:

- Az alábbi tájékoztató részletes polgári jogi szempontú elemzést nem tartalmaz, a 2018. február 23. napjától hatályos új Bit. szabályoknak és a 2018. május 25. napjától alkalmazandó GDPR szabályainak való megfelelést segíti, arra tesz javaslatokat.
- Fontos, hogy az 1. számú mellékletben szereplő ügyféltájékoztatási kötelezettségnek meg kell felelni, de a tájékoztatást nem feltétlenül a megbízási szerződésben kell rögzíteni!

Az alkusz a Bit. 378. § (1)-(2) bekezdés szerinti tájékoztatást jellemzően az un. biztosításközvetítői tájékoztató elnevezésű dokumentumban adja meg az ügyfélnek. A tájékoztatás megtörténtét az alkusznak a Bit. 378. § (2) bekezdésén keresztül alkalmazandó Bit. 155. § alapján tudnia kell igazolni, ezért azt az ügyféllel át kell vetetni. A biztosításközvetítői tájékoztatót érdemes az alkuszi szerződés részévé tenni, azaz az alkuszi szerződésben érdemes utalni arra, hogy a biztosításközvetítői tájékoztató az alkuszi szerződés részét képezi.

- A megbízási szerződést és a kapcsolódó dokumentációt az alkusz cégek egyéni igénye, tevékenysége alapján, a jogszabályi előírásoknak megfelelően szükséges kialakítani.

Megbízási szerződés kiegészítése az IDD, GDPR megfeleléshez, javasolt tartalmi elemek

- A megbízási szerződésben rögzíteni kell, hogy **mire terjed ki a megbízási és adott esetben mire nem terjed ki.**

Teljeség igénye nélkül, az adott alkusz cég tevékenységének függvényében: a biztosítási szerződések előkészítésére, megkötésére, kezelésére, biztosítókkal való kapcsolattartásra, képviselőre, *kockázat felmérésében*, kárigények érvényesítésében való közreműködésre, *termékértékesítéstől független szaktanács adására, a biztosítási díj átvételére*, stb.

- A javadalmazás új szabályai alapján a megbízási szerződésben a megbízóval **a javadalmazás jellegéről** meg kell állapodni.

Új szabályok röviden összefoglalva:

- Jutalékot csak függő közvetítők kapnak
- Független közvetítők kétféle díjazásban részesülhetnek:
  - közvetlen díjazás – megbízótól járó díjazás (ún. *fee*)
  - közvetett díjazás – biztosítótól járó, a *biztosítási díjba épített* díjazás (korábbi szóhasználat *'jutalék'*)

Fő szabály szerint a független közvetítő közvetlen, tehát ügyféltől járó díjazásban részesül, de közvetett díjazásban részesülhet, abban az esetben (egyéb feltételek teljesülése mellett), ha a megbízóval erről így állapodott meg, tehát fontos ezt a megbízási szerződésben rögzíteni.

Az alkusz a közvetítői tevékenységéért az ügyféltől az erre irányuló megállapodás alapján közvetlenül részesül díjazásban, különösen abban az esetben, ha megbízása kizárólag szaktanácsadásra vagy olyan biztosítási szerződés közvetítésére vonatkozik, amelynek díja a biztosítótól származó közvetett díjazást nem, vagy csak részben tartalmaz.

Ha az alkusz az ügyféllel úgy állapodott meg, hogy közvetlen díjazásban nem, vagy csak részben részesül, úgy közvetett díjazásban részesülhet attól a biztosítótól, amely a közvetítésével létrejött szerződésben a kockázatot elvállalja.

- A **megbízó kötelezettségeinek** rögzítése, az alkusznak egyénileg meg kell ítélni, el kell döntenie, hogy mit tart fontosnak itt szabályozni (pl. pontos adatközlés, *adatok folyamatos aktualizálása, változás-bejelentés stb.*)

Az ügyfél kötelezettségei körében az IDD új szabályozást nem vezet be.

- Ha az alkusz alvállalkozót vesz igénybe (*aki az alkuszi megbízás teljesítésében az alkusz megbízásából működik közre*) célszerű annak igénybevételéről megállapodni. (Adatkezelési szempontból az alvállalkozó adatfeldolgozónak minősül, akinek a személyéről kötelező tájékoztatást adni).

Ez nem vonatkozik az alkusz által közvetítésre (ügyfészerzésre) igénybe vett, az alkusszal munkaviszonyban, megbízási, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre.

- A feleknek javasolt megállapodni a megbízási szerződésben az **üzleti, biztosítási titokként kezelt adatok, illetve a személyes adatnak is minősülő adatok kezeléséről és azok szükséghez képest való továbbításához (pl. biztosítóknak).**

Az alkusz adatkezelői minőségét javasolt kifejezetten rögzíteni az alkuszi megbízási szerződésben. Az alkuszi szerződésben javasolt rögzíteni azt is, hogy az alkusz az alkuszi szerződés előkészítése és teljesítése céljából és érdekében jogosult kezelni az ügyfél biztosítási titoknak minősülő adatait, továbbá érdemes rögzíteni ezen adatok körét, utalva arra is, hogy az alkuszi szerződés megkötését követően az alkusz tudomására jutott, biztosítási titoknak minősülő adatok is e körbe tartoznak.

- Az adatkezelésre vonatkozó **részletes szabályokat külön adatkezelési tájékoztatóban** kell rögzíteni, de a megbízási szerződésben is javasolt lehet az adatkezelés célját, jogalapját, az adatkezelés rövid leírását, az adatok megőrzésének tartamát, a megbízó jogait meghatározni.

*Az alkusz adatkezelésére már csak azért is érdemes utalni az alkuszi szerződésben, mert a GDPR **13. cikke** alapján az adatkezelőnek a személyes adatok megszerzésének időpontjában az érintett rendelkezésére kell bocsátani az adatkezeléssel összefüggő egyes információkat, azaz magát az adatkezelési tájékoztatót. Az adatkezelési tájékoztató az adatkezelő honlapján is elhelyezhető, azonban erről az érintettet az adatkezelés megkezdésének időpontjában tájékoztatni kell. Az alkuszi szerződésben ezért célszerű egy rövid tájékoztatót elhelyezni, míg a részletes adatkezelési tájékoztatót célszerű az alkusz honlapján elhelyezni azzal, hogy annak elérhetőségét az alkuszi megbízás tartalmazza.*

- A megbízási szerződésben rögzíteni kell, hogy milyen időtartamra kötik azt a felek (*határozott vagy határozatlan időre*), és milyen felmondási feltételekkel.

- Az adatkezelésre (személyes adatok, biztosítási titok) vonatkozó szabályok, a Bit. tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó előírásai (lásd. 1.sz. melléklet) igen széleskörűek, ezért nem feltétlenül kell, hogy mindent a megbízási szerződés rögzítsen, ezeket egyéb különböző dokumentumok tartalmazhatják (pl. Általános szerződési feltételek, Ügyfélnyilatkozat, Adatkezelési tájékoztató, egy szerződésre vonatkozó megbízási esetén biztosítási feltételek, terméktájékoztatók stb.), ezen dokumentumok átvételére, megismerésére, elfogadására vonatkozóan is célszerű a megbízási szerződésben nyilatkoztatni a megbízót.

Az adatkezelésre vonatkozó kötelező tájékoztatást az adatkezelési tájékoztató tartalmazza, amely az alkusz honlapján is elhelyezhető. Erre az alkuszi szerződésben utalni kell, azaz utalni kell a tájékoztató pontos helyére, valamint arra, hogy az ügyfél kérése esetén abból az alkusz papír alapú példányt is az ügyfél rendelkezésére bocsát.

Az alkusz a Bit. 378. § (1)-(2) bekezdés szerinti tájékoztatást biztosításközvetítői tájékoztató nevű külön dokumentumban nyújtja az ügyfél részére.

A Bit. 152. § (1)-(2) bekezdésben foglaltakról a tájékoztatást jellemzően a biztosítók készítik el, azonban a biztosításközvetítői tájékoztatóba érdemes bevenni, hogy a biztosításközvetítő tájékoztatása a Bit. ezen szabályaiban foglaltakra is kiterjedt (kivéve a Bit. 152. § (1) bekezdés e)-g) pontjait).

A Bit. 153. § (1)-(2a) bekezdés az egyes életbiztosítások esetén való igényfelmérésre és a termékismertetőre vonatkozik, az igényfelmérőt és a termékismertetőt szintén a biztosítók készítik el, azonban a biztosításközvetítői tájékoztatóba érdemes bevenni, hogy a biztosításközvetítő a Bit. 153. § (1)-(2a) bekezdésében foglaltaknak is eleget tett.

- Az alábbiakról is mindenképpen tájékoztatni kell az ügyfelet, de nem szükséges feltétlenül a megbízási szerződésben, egyéb dokumentumban is lehetséges:
  - Javasolt a megbízási szerződésben kitérni arra, hogy **a megbízott nyújt-e tanácsadást** az értékesített biztosítási termékekre vonatkozóan.

Új szabály a Bit-ben a tanácsadással történő és a tanácsadás nélkül történő értékesítés
(Biztosítási alapú befektetési termék kizárólag tanácsadással értékesíthető!)

*398. § (5) **Az alkusz tanácsadás nélküli értékesítés esetén** - az e törvényben foglalt, tanácsadás nélküli értékesítésre vonatkozó követelményeken túlmenően és azokkal összhangban - a biztosítási szerződés megkötésének előkészítése során köteles elegendő számú, a piacon hozzáférhető biztosítást tárgyyszerűen elemezni és ezt az elemzést az ügyfél részére igazolható módon átadni.*

*(6) **Az alkusz tanácsadással történő értékesítés esetén** - az e törvényben foglalt, tanácsadással történő értékesítésre vonatkozó követelményeken túlmenően és azokkal összhangban - köteles alapos és személyre szabott elemzés alapján tanácsot adni az ügyfélnek, ennek érdekében a biztosítási szerződés megkötésének előkészítése során köteles elegendő számú, a piacon hozzáférhető biztosítást tárgyyszerűen elemezni, és az ügyfél tájékoztatása alapján megállapítható*

igényeihez és szükségleteihez igazodó elemzési szempontok alapján és azoktól függően az ügyfél részére személyre szabott - bizonyos biztosítási termék vagy termékek választására irányuló - konkrét ajánlást is adni, ismertetve, hogy az adott termék - az adott elemzési szempontot figyelembe véve - miért felel meg leginkább az ügyfél igényeinek és szükségleteinek.

Az alkusz köteles tájékoztatni az ügyfelet arról, hogy az egyes értékesített biztosítási termékekre vonatkozóan nyújt-e tanácsadást. A tájékoztatás az alkuszi szerződésben megadható, a biztosításközvetítői tájékoztatónak azonban kötelező tartalmi eleme. Az alkuszi szerződésben érdemes szabályozni ezt a kérdést, azonban ha nem kerül szabályozásra, úgy az alkuszi szerződésben érdemes utalni arra, hogy annak részét képezi a biztosításközvetítői tájékoztató.

- Rögzíteni javasolt, hogy a megbízott szakmai tevékenysége során **okozott kár vagy felmerült sérelemdíj megfizetéséért ki áll helyt.**

Az alkusz szakmai tevékenysége során okozott kár vagy felmerült sérelemdíj megfizetéséért felelős személy megnevezése a biztosításközvetítői tájékoztató kötelező tartalmi eleme. Amennyiben az alkuszi szerződés a felelőst (praktikusan a felelősségbiztosító nevét) nem tartalmazza, úgy az alkuszi szerződésben utalni érdemes arra, hogy a biztosításközvetítői tájékoztató az alkuszi szerződés részét képezi.

- Javasolt rögzíteni, hogy a biztosítási termék közvetítése során **az ügyféltől díjat vagy díjelőleget átvehet-e** a megbízott.

A biztosításközvetítői tájékoztató kötelező tartalmi eleme az arról való tájékoztatás, hogy az alkusz a biztosítási termék közvetítése során az ügyféltől díjat vagy díjelőleget átvehet-e. Amennyiben az alkuszi szerződés ezt nem tartalmazza, úgy az alkuszi szerződésben utalni érdemes arra, hogy a biztosításközvetítői tájékoztató az alkuszi szerződés részét képezi.

2014. évi LXXXVIII. törvény**170. A biztosításközvetítő és a kiegészítő biztosításközvetítői tevékenységet végző személy tájékoztatási kötelezettsége**

378. §* (1) A biztosításközvetítőnek a kockázat helye szerinti vagy a kötelezettségvállalás tagállamának hivatalos nyelvén - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a biztosítási szerződés megkötése előtt kellő időben, bizonyítható és azonosítható módon, világos, pontos, közérthető, egyértelmű, nem félrevezető, tisztességes, részletes és díjmentes írásbeli tájékoztatást kell adnia

a) arról, hogy biztosításközvetítői tevékenységet végez, valamint a biztosításközvetítést végző természetes személy nevéről, továbbá azon gazdálkodó szervezet cégnevéről, székhelyéről, amelynek keretében vagy megbízásából a biztosításközvetítést végzi és felügyeleti hatóságának megjelöléséről;

b) a felügyeleti nyilvántartásról, amelyben szerepel, és annak módjáról, ahogyan nyilvántartását ellenőrizni lehet;

c) arról, hogy rendelkezik-e minősített befolyással az adott biztosítóban;

d) arról, hogy az adott biztosító vagy az adott biztosító anyavállalata rendelkezik-e minősített befolyással a biztosításközvetítőben;

e) ügynök esetén a 159. § (1) bekezdésében, többes ügynök és alkusz esetén pedig a 382. § (1) bekezdésében foglaltakról, továbbá a tevékenységével kapcsolatos panasz - annak jellege szerint - a Felügyelethez vagy a békéltető testületekhez való előterjesztésének lehetőségéről (a székhely, telefonos és internetes elérhetőség, valamint a levelezési cím feltüntetésével), illetve a bírói út igénybevételeének lehetőségéről;

f) arról, hogy a szakmai tevékenysége során okozott kár vagy felmerült sérelemdíj megfizetéséért ki áll helyt;

g) arról, hogy függő vagy független biztosításközvetítőként jár-e el;

h) függő biztosításközvetítő esetén arról, hogy mely biztosítók nevében jár vagy járhat el;

i) arról, hogy milyen biztosítási termék terjesztésére van jogosultsága;

j) arról, hogy nyújt-e tanácsadást az értékesített biztosítási termékekre vonatkozóan;

k) arról, hogy a biztosítási termék közvetítése során az ügyféltől díjat vagy díjelőleget átvehet-e;

l) független biztosításközvetítő esetén arról, hogy a biztosítótól az ügyfélnek járó összeget átvehet-e, és ha igen, annak esetleges összegszerűségi korlátairól;

m) függő biztosításközvetítő esetén arról, hogy a biztosítótól az ügyfélnek járó összeget előzetesen nem vehet át;

n) függő biztosításközvetítő esetén arról, hogy a biztosítóval kötött megállapodása alapján milyen képviseleti jogosultsággal rendelkezik, különös tekintettel arra vonatkozóan, hogy a biztosító nevében megkötheti-e a biztosítási szerződést;

o) független biztosításközvetítő esetén, azzal a biztosítási termékkel összefüggésben, amelyet ajánl vagy amellyel kapcsolatban tanácsot ad, arról, hogy alapos és személyre szabott elemzés alapján ad-e tanácsot;

p) független biztosításközvetítő esetén, amennyiben nem alapos és személyre szabott elemzés alapján nyújt tanácsot, azon biztosítókról, amelyek termékeit értékesítheti;

q) a biztosítási szerződéssel összefüggésben kapott javadalmazás jellegéről, így, hogy

qa) közvetítői díj alapján dolgozik-e, vagyis a javadalmazást közvetlenül az ügyféltől kapja-e, ebben az esetben a tájékoztatásnak a közvetítői díj összegére, vagy, ha az nem határozható meg, akkor a közvetítői díj kiszámításának módjára is ki kell térnie,

qb) bármely, biztosítótól kapott díjazás alapján dolgozik-e, vagyis a biztosítási díj magában foglalja-e a javadalmazást,

qc) valamely más típusú javadalmazás alapján dolgozik-e, ideértve a biztosítási szerződéssel összefüggésben kínált vagy nyújtott bármilyen jellegű gazdasági előnyt is, vagy

qd) a qa)-qc) alpontok szerinti javadalmazási formák kombinációja alapján dolgozik-e.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottakon túl a biztosításközvetítőnek a 152. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakról - ide nem értve a 152. § (1) bekezdés e)-g) pontjában foglaltakat -, valamint a 153. § (1)-(2a) bekezdésében és a 155. §-ban meghatározottakról is tájékoztatást kell nyújtania.

(3) A biztosításközvetítő

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti adatok változása esetén a változástól számított tizenöt napon belül,

b) az (1) bekezdés b)-p) pontjában foglalt adatok változása esetén a szerződés módosításakor és megújításakor köteles az (1) bekezdésben meghatározott módon az ügyfél részére a változásokról tájékoztatást nyújtani.

(4) Amennyiben az ügyfél a biztosítási szerződéssel összefüggésben annak megkötése után teljesít fizetést - a folyamatos biztosítási díjak és az ütemezett fizetések kivételével -, a biztosításközvetítő minden ilyen kifizetésre vonatkozóan megadja az (1) bekezdés c), d), g), h), o), p) és q) pontja szerinti tájékoztatást.

(5) A kiegészítő biztosításközvetítői tevékenységet végző személy - az (1) bekezdésben meghatározottak szerint - az ügyfél részére köteles tájékoztatást adni:

a) arról, hogy főtevékenységéhez kapcsolódóan kiegészítő jelleggel végez biztosításközvetítői tevékenységet, valamint a kiegészítő biztosításközvetítést végző természetes személy nevről, továbbá azon gazdálkodó szervezet cégnevről, székhelyéről, amelynek keretében vagy megbízásából a kiegészítő biztosításközvetítést végzi, és a gazdálkodó szervezet felügyeleti hatóságának megjelöléséről,

b) a felügyeleti nyilvántartásról, amelyben a gazdálkodó szervezet szerepel, és annak módjáról, ahogyan nyilvántartását ellenőrizni lehet,

c) attól függően, hogy biztosító, alkuusz vagy többes ügynök megbízásából jár-e el, a 159. § (1) bekezdésére vagy a 382. § (1) bekezdésére vonatkozó tájékoztatást (az adott biztosító, alkuusz vagy többes ügynök nevével és címével együtt), továbbá a tevékenységével kapcsolatos panasz - annak jellege szerint - a Felügyelethez vagy a békéltető testületekhez való előterjesztésének lehetőségét (a székhely, telefonos és internetes elérhetőség, valamint a levelezési cím feltüntetésével), illetve tájékoztatást a bírói út igénybevételének lehetőségéről,

d) a biztosítási szerződéssel összefüggésben kapott javadalmazás jellegéről.

(6) A 130/A. §-ban, a 152. § (3)-(3c) és (7) bekezdésében, valamint a 158-158/C. §-ban foglaltak a biztosításközvetítőkre és a kiegészítő biztosításközvetítői tevékenységet végző személyre is megfelelően alkalmazandóak.

(7) A 166/A-166/F. §-ban foglaltak a biztosításközvetítőkre is megfelelően alkalmazandóak.

(8) A biztosításközvetítőt és a kiegészítő biztosításközvetítői tevékenységet végző személyt az e §-ban meghatározott kötelezettség nem terheli, ha a szerződés nagykockázatra létrejövő biztosítási szerződés.

378/A. §* A 368. § (1) bekezdése szerinti személynek - az őt megbízó alkuusz vagy többes ügynök felelősségvállalása mellett - a 152/A. §-ban meghatározottakról, az ott meghatározottak szerint kell tájékoztatást adnia az ügyfél számára, a megbízó biztosításközvetítőre vonatkoztatva.